

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

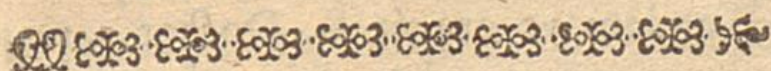
Et In octo Partes ... distincta ...

De Deo Vno, & Trino

Vindalium, 1646

Sect. I. De possibi[l]itate visionis Dei, & de lumine, ad ea[m] requisito.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38742

CAPVT III.

De visione Dei.

SECTIO I.

De possibilitate visionis Dei, & de lumine ad eam requisito.

CONCLUSIO I.

DEus potest in seipso clarè videri ab intellectu creato, non tamen naturæ viribus.) Prior pars est de fide, potestque probari ex Scriptura Matth. 5. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. 1. Ioan. 3. Videbimus eum sicuti est, quæ & similia ab Ecclesia, & Patribus intelliguntur de visione clara, qua Deus videtur in se, non autem in obiecto aliquo prius cognito.

„ Deinde ab actu ad potentiam valet consequentia; at de fide est, beatos de facto clarè Deum videre, vt in se est, neque talem visionem differri vsque ad diem iudicij, vt definitum est à Concilio Florentino, decreto de Purgatorio, & à Benedicto XI, in Extrauag. Benedictus Deus, à recentioribus relata.

„ Tandem vt arguit S. Doctor 1. p. quæst. 12. art. 1. cùm vltima hominis beatitudo in altissima eius operatione, quæ est operatio intellectus, consistat; si intellectus creatus Deum videre nequit, vel ille nunquam beatitudinem obtinebit, vel in alio quam in Deo eius beatitudo consistit; quod à fide alienum est, quia perfectio vltima creaturæ consistit in coniunctione ad suum principium.

Addunt nonnulli varias rationes ex solo lumine naturæ sumptas, quibus idē demonstrari purant, sed frustra: nam lumen naturale non potest aliquid demonstrare, nisi ex causis aut effectibus naturalibus: visio autem Dei cùm sit ordinis supernaturalis, non habet causas vel effectus naturales, per quos illius possibilitas demonstrari possit.

„ Dices, non cognoscimus naturaliter, quamlibet potentiam, saltem eleuatam, posse attingere suum obiectum; Deumque; cùm sit ens, contineri sub obiecto intellectus? Respondeo non satis constare, ex solo naturæ lumine, vtrum ens in genere, prout complectitur naturale, & supernaturale, sit obiectum intellectus creati. Neque, etsi hoc detur, inde colligi, stando præcisè in lumine naturali, Deum posse ab intellectu crea-

to perfectè, & quidditatiuè, vt in se est, cognosci: quia dici poterit, minorem cognitionem sufficere.

Posterior etiam pars est de fide, vt statutum est in Concilio Viennensi sub Clem. V. contra Begardos & Beguinas. Probatum autem 1. quia homo non potest naturaliter assequi media necessaria ad obtinendam visionem Dei, vt suppono ex alijs dicendis, ergo multo minus sibi relictus ipsam Dei visionem assequi poterit. 2. quia modus cognoscendi sequitur modum essendi, cum cognitio fiat secundum quod cognitum est in cognoscente, & cognitum sit in cognoscente, secundum modum cognoscentis, vt arguit S. Thomas art. 4. atqui esse Dei est altioris ordinis quam esse creaturarum intellectualium, ergo hæc non possunt Deum naturaliter videre, vt in se est.

„ Dices, si hæc ratio valeret, non posset Angelus inferior naturaliter videre superiorem, vt in se est; cum non habeat tam perfectum essendi modum. Respondeo id non sequi, quia Angelus inferior cum superiori conuenit, in ratione quadam essendi eiusdem ordinis quatenus vterque est substantia creata intellectualis, immaterialis, participans
de Deo. D

eandem compositionem metaphysicam,
&c.

Nota 1. Chrysostomum quando interdum ait deum à nulla creatura videri posse, loqui de cognitione comprehensiva, qualem sibi arrogabant Anomæi, contra quos disputat. 2. ex eo quòd deus est obiectum nostri intellectus, non sequi nos posse naturaliter deum videre; quia deus clarè visus est tantum obiectum nostri intellectus, vt eleuati per auxilium supernaturale.

CONCLUSIO II. Beati de facto vident deum per lumen gloriæ) Est de fide sub iis terminis, vt constat ex Clementina, ad nostrum, de hæreticis, vbi damnantur Begardi & Beguinæ quòd dicerent, animam non indigere lumine gloriæ ipsam eleuante ad videndum deum. Per lumen autem gloriæ communiter intelligitur qualitas aliqua supernaturalis & habitualis, qua intellectus creatus roboratur, & eleuatur vt essentiam diuinam clarè & intuitiue videat. Congruum enim est vt creatura eleuetur per habitum quendam supernaturalem ad visionem Dei, vt nimirum talis actus fiat connaturali modo, nempe à principio intrinseco & proportionato.

Vnde refelluntur qui putant, prædictam definitionem intelligi, siue de lumine increato intellectus diuini, siue de lumine aliquo actuali, siue de specie intelligibili diuinæ essentiæ: non enim potest intellectus creatus formaliter intelligere per ipsum lumen diuinum, & ad visionem permanentem requiritur lumen permanens, idque distinctum à specie impressa diuinæ essentiæ: tum quia hæc de facto non datur in beatis; tum quia quamuis daretur, necessarium esset lumen distinctum ex parte potentiæ.

Refelluntur etiam qui dicunt, lumen gloriæ deseruire ad solum ornatum potentiæ, vel tantum ut obiecto clarè proposito, possit intellectus propriis viribus in illud tendere: siquidem potentia naturalis est minus improporcionata, ut assurgat ad claram Dei visionem, nisi ad hoc eleuetur & iuuetur per principium aliquod eiusdem ordinis.

Nota, quòd cum essentia diuina sit intimè præsens intellectui beatorum, frustra in eodem poneretur species illius impressa; at lumen gloriæ se tenet ex parte intellectus, cumque eleuat ad visionem Dei, modo connaturali & proportionato eliciendam: quare illius defectus non ita congruè suppleri potest.

CONCLUSIO III. De potentia absoluta, Beati possunt Deum videre, sine lumine gloriæ.) Est communis extra Scholam Thomistarum, probaturque hac ratione. Nam adeò certum est Deum posse per se supplere quemcumque influxum effectiuū causæ secundæ, dummodo non sit vitalis, vt S. Thomas 1. p. q. 105. art. 2. dicat oppositum esse erroneum: atqui influxus luminis gloriæ non est vitalis, cum non sit à principio vitæ intrinseco, sed potius à principio quodam extrinsecus adueniente: ergo poterit Deus per seipsum talem influxum supplere.

Confirmatur, nam Deus continet totam perfectionem & vim agendi luminis gloriæ, & aliunde non minùs coniunctus est intellectui, quam lumen ipsum ei inhærens; quidni ergo poterit speciali concursu illius defectū supplere, sicut & supplet defectum speciei intelligibilis.

Nota eleuationē prædictam non consistere in nuda præsentia Dei, Deus enim intimè præsens est rebus omnibus, cum tamē nō omnes eleuētur ad actus supernaturales; sed in peculiari assistētia, qua Deus paratus esset concurrere cum intellectu ad visionem beatificam, ex hy-

DE DEO. CAP. III. 77
pothesi quò defectum luminis supple-
re vellet.

SECTIO II.

*An possit errari intellectus cui lu-
men gloria connaturale sit.*

CONCLUSIO VNICA.

NVllus potest creari intellectus cui
lumen gloriae sit naturale.) Pro-
batur 1 quia sequeretur creaturam, cui
talis intellectus conveniret, naturaliter
videre Deum clarè intuitivè, atque adeo
naturaliter esse beatam, & impeccabi-
lem, Deumque non posse sine violentia
illi denegare visionem suae essentiae; quae
& similia non satis cohærere videntur
cum Scriptura, & Patribus docentibus
Deum esse invisibile respectu creaturae
cum solum esse impeccabilem, creatu-
ras verò omnes, quia sunt ex nihilo,
peccare posse, & nō posse obtinere bea-
titudinem nisi ex dono Dei, aliāque id
genus quae planè videntur intelligenda,
etiam de creaturis possibilibus: prae-
fertim cum hoc spectet ad maiorem Dei
perfectionem & eminentiam supra om-
nia creabilia.